

รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

AN ADMINISTRATIVE MODEL FOR ENHANCING INSTRUCTIONAL SKILL OF TEACHERS FOCUSING ON ANALYTICAL THINKING IN SCHOOLS UNDER PRIMARY EDUCATION SERVICE AREAS OFFICE

ณัฐพิมล ธรรมสร้างกูร^{1*} และจิตติมา วรณศรี²

Nutpimol Thumsarangkoon^{1*} and Jitima Wannasri²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: sliew18@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาองค์ประกอบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยการศึกษากรณีศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี 3 แห่ง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน 5 คน 2) การสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยนำข้อมูลมาจากขั้นตอนที่ 1 และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน และ 3) การประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ และองค์ประกอบที่ 3 ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีความเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่นำเสนอมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ ทักษะการสอนเชิงการคิดวิเคราะห์

Abstract

The purpose of this study was to develop an administrative model for enhancing thinking instructional skill of teachers focusing on analytical in schools under Primary Education Service Areas Office. The method of the study followed 3 steps: 1) to study components of an administrative model for enhancing instructional skill focusing on analytical thinking by conducting case studies of 3 best practice schools and interviewing 5 education experts concerning the analytical thinking instructional skill, 2) to draft an administrative model for enhancing instructional skill of teachers focusing on analytical thinking by focus group of 8 experts, and 3) to evaluate the feasibility of the model by survey questionnaire of the sample of 100 primary school principals.

The finding of study concluded that the administrative model for enhancing instructional skill of teachers focusing on analytical thinking was comprised of 3 components: The first components was input factor to enhance instructional skill of teachers on analytical thinking, the second component was the administrative process and the third component was the teacher competency in analytical thinking instructional skill. The feasibility of the administrative model as evaluated by a sample of 100 primary school principals was rated at a high level for implementation.

Keywords: Administrative Model for Enhancing Instructional Skill, Analytical Thinking Instructional Skill

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งด้านวิทยาการสังคม เศรษฐกิจ ฐานความรู้ (Knowledge - based Economy) และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถปิดตัวอยู่ได้โดยลำพังจะต้องร่วมมือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การดำรงชีวิตของคนในแต่ละประเทศมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันมากขึ้น มีความร่วมมือในการปฏิบัติการกิจและแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกันมากขึ้น ในขณะที่สังคมโลกในยุคปัจจุบันก็เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารทำให้คนต้องคิดวิเคราะห์แยกแยะและมีการตัดสินใจที่รวดเร็วเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคมที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้นำไปสู่สภาวะการณ์ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจการค้าและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษา คุณภาพของการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญประการหนึ่งในยุคศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกของแต่ละประเทศ ดังนั้น ประเทศที่จะอยู่รอดได้หรือคงความได้เปรียบ ก็คือ ประเทศที่มีอำนาจทางความรู้และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Srisa-arn, 1996, pp. 127-133) อีกทั้งการก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนในปีพุทธศักราช 2558 จะมีผลต่อการเปิดเสรีทางการศึกษาซึ่งจะทำให้เกิดการแข่งขันในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เห็นได้จาก Office of the Basic Education Commission (2011, p. 5) ได้กำหนดคุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียนใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการและด้านเจตคติ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่

ประชาคมอาเซียนให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะด้านทักษะ/กระบวนการในหัวข้อทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ที่กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล มีวิธีการอย่างถูกต้อง

สาระสำคัญการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) มีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีเป้าหมายยุทธศาสตร์ในตัวเองที่ 4 เน้นให้คนไทยคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้มีทักษะในการคิดและปฏิบัติ มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสารและยังมีตัวบ่งชี้ของการประเมินภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ของ The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization) (2013, p. 2) ในกลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานข้อที่ 4 มุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น นอกจากนี้ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประกาศเรื่องแนวปฏิบัติในยกระดับคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในข้อที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยให้นับถึงช่วงวัยและระดับชั้น

แม้ว่าทุกฝ่ายได้มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน แต่ในสองทศวรรษที่ผ่านมา พบว่า การพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนยังทำได้ในขอบเขตจำกัดและยังไม่บรรลุเป้าหมายสูงสุดที่ต้องการ เห็นได้จากผลการติดตามการปฏิรูปการศึกษาในรอบ 6 ปี หลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา 17,562 แห่งทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละ 49.1 ของโรงเรียนทั้งหมด พบว่า การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นสำคัญยังมีความอยู่ในระดับร้อยละ 39.2 การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจมีคุณภาพอยู่ระดับร้อยละ 13.5 (Ratmanee, 2010) และผลการสอบในวิชาหลักของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2557 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนเกือบทุกวิชา โดยเฉพาะวิชาหลักมีค่าเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ยกเว้นในสาระวิชาสังคมศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50 และมีคะแนนต่ำสุด 0.00 ทุกวิชา พบว่า ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติอยู่ที่ร้อยละ 30 - 40 มาโดยตลอดและเมื่อมีการวิเคราะห์สาเหตุเป็นเพราะข้อสอบนั้นเน้นการคิดวิเคราะห์รวมทั้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติของประเทศสมาชิก (Programme for International Student Assessment: PISA) ที่ประเมินด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์และด้านวิทยาศาสตร์ โดยข้อสอบจะเน้นในเรื่องการคิดวิเคราะห์ โดยทดสอบจากผู้ที่จบการศึกษาภาคบังคับหรือกลุ่ม อายุ 15 ปี พบว่า คะแนนเฉลี่ยยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development - OECD) กำหนดไว้ (Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2012) และยังมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ในกลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ยังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงพัฒนา (The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization), 2013, p. 2) จึงส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ

ผลการประเมินและรายงานดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เด็กไทยกำลังประสบปัญหาในการพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ ซึ่งต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ปัญหาดังกล่าวเกิดจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูในปัจจุบันไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ เพราะกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูส่วนใหญ่ยังมีลักษณะการให้ความรู้มากกว่าการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างมีเหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา รู้จักแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ Sunthonsawat (2011) ได้กล่าวถึงปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษาในสังคมไทยมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยแต่ปัจจัยหนึ่งที่ส่งต่อการจัดการศึกษา

คือ ปัญหาคุณภาพของครู ซึ่งเป็นที่เข้าใจกันมาโดยตลอดเพราะครูถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทหลักในการจัดการศึกษา เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน ดังนั้น การศึกษาไทยจะมีคุณภาพหรือไม่ ส่วนหนึ่งมาจากการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งในปัจจุบันการสอนของครูเป็นแบบปรนัยหมายความว่าครูจัดการเรียนการสอนแบบมีตัวเลือกให้ผู้เรียนสามารถเลือกได้ การสอนแบบนี้ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถฝึกกระบวนการคิดด้วยตนเองได้เพราะมีตัวเลือกอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นครูยุคใหม่จึงต้องปรับวิธีการคิดเกี่ยวกับการสอนโดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ ให้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริงมากกว่าเรียนในตำรา นอกจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของครูแล้ว ยังจะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูที่ยังให้ผู้เรียนท่องจำมากกว่าความเข้าใจในบทเรียนอย่างแท้จริงโดยผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากครูประสบปัญหาในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียน กล่าวคือ ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด รวมทั้งรูปแบบวิธีการและเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด ดังที่ Laowreandee (2010, p. 10) ได้กล่าวถึงทักษะการคิดวิเคราะห์ มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนที่จะต้องเข้าใจถึงหลักการและมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพราะทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นพื้นฐานของการคิดขั้นสูงทุกประเภทและนำไปสู่การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ที่สำคัญที่สุด คือ การลงสรุป การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพมีพื้นฐานมาจากทักษะการคิดวิเคราะห์ทั้งสิ้น นอกจากนี้ Khammani (2011, p. 201) ยังกล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบูรณาการทักษะการคิดในการจัดการเรียนรู้ คือ 1) ครูขาดความเข้าใจในความหมายและกระบวนการคิดแต่ละชนิด ทำให้ไม่สามารถวางแผนการสอนได้ เพราะการคิดมีลักษณะเป็นนามธรรมไม่ใช่เนื้อหาสาระแต่เป็นทักษะกระบวนการ 2) ครูได้รับการอบรมในเรื่องการคิดแต่การอบรมไม่สามารถทำให้ครูกระจ่างได้ เนื่องจากมีเวลาในศึกษาทำความเข้าใจน้อย 3) ครูขาดผู้ชี้แนะให้คำปรึกษาเมื่อลองนำความรู้ไปใช้แล้วเกิดปัญหาแล้วไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ด้าน Wannasri (2009, pp. 1-5) ได้กล่าวถึง สมรรถนะครูที่พึงประสงค์ย่อมส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในมาตรฐานที่ 4 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ หากครูมีสมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ก็อาจจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้ ดังคำกล่าวที่ว่า ผู้เรียนมักจะมีคุณลักษณะคล้ายกับครูของตนซึ่งสอดคล้องระหว่างสมรรถนะครูกับคุณภาพของผู้เรียนที่ต้องเริ่มที่คุณภาพครู อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานของชาติ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ในสถานศึกษาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครู เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพและสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

จุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบในรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

1. ศึกษากรณีศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอนจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ได้แก่ โรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 3 แห่ง คือ โรงเรียนสัตยาไส จังหวัดลพบุรี, โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงราย และโรงเรียนวัดเมธังกราวาส (เทพรัฐราษฎร์นุกูล) จังหวัดแพร่ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2. การศึกษาองค์ประกอบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ได้แก่ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

1. การยกร่างรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ผู้วิจัยประยุกต์ใช้ทฤษฎีระบบและกระบวนการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นกรอบแนวคิดในการยกร่างรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ และองค์ประกอบที่ 3 ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา

2. การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารและการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด

วิเคราะห์ จำนวน 8 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาโดยนำข้อเสนอแนะต่างๆ มาพิจารณาฉันทามติ (Consensus) ของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 100 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้เกณฑ์การตัดสินความเป็นไปได้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา

1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) พบว่า ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหาร 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 5) ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การสำรวจปัญหาและความต้องการของครู ขั้นที่ 2 การวางแผน ขั้นที่ 3 การดำเนินการ ขั้นที่ 4 การนิเทศติดตาม ขั้นที่ 5 การประเมินผล และขั้นที่ 6 การปรับปรุงแก้ไข

องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านการสรุปบทเรียน

1.2 ผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหาร 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ 5) ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม 6) ด้านผู้เรียน 7) ด้านงบประมาณ และ 8) ด้านการจัดการ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การสำรวจปัญหาและความต้องการของครู ขั้นที่ 2 การวางแผน ขั้นที่ 3 การดำเนินการ ขั้นที่ 4 การนิเทศติดตาม ขั้นที่ 5 การประเมินผล ขั้นที่ 6 การปรับปรุงแก้ไข

องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ด้านการสรุปบทเรียน

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ และ 3) ด้านวัสดุครุภัณฑ์

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสำรวจปัญหาและวางแผน ขั้นที่ 2 การดำเนินการ ขั้นที่ 3 การนิเทศและประเมินผล และขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข

องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ มี 4 ด้าน คือ 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ด้านการสรุปบทเรียน

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จากผู้อำนวยการสถานศึกษา มีความเห็นว่า การนำรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร ประกอบด้วย 1.1 ผู้บริหาร 1.2 ครูผู้สอน และ 1.3 ผู้เรียน 2) ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย 2.1 การบริหารงบประมาณ 2.2 การสร้างเครือข่าย และ 3) ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ประกอบด้วย 3.1 หลักสูตร 3.2 สื่อและแหล่งเรียนรู้ 3.3 ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม จากผลการวิจัยปัจจัยด้านบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญและมีความเป็นไปได้มากที่สุดในการที่จะนำรูปแบบไปใช้และเป็นปัจจัยที่เอื้อให้เกิดกระบวนการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในด้านวัสดุครุภัณฑ์ที่จะต้องจัดให้เหมาะสมและเพียงพอเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนสอดคล้องกับ Kast and Rosenzweig (1985, p. 112) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญในการบริหารเชิงระบบ ด้านปัจจัยนำเข้า คือ ทรัพยากรที่จำเป็นที่จะต้องนำเข้าสู่ระบบเพื่อให้เกิดการทำงาน ทั้งนี้ ทรัพยากรของแต่ละระบบจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของระบบ สำหรับระบบของสถานศึกษา ได้แก่ นักเรียน หลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร รวมทั้งสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ได้แก่ ที่ตั้ง ชุมชน และผู้ปกครอง และ Jedaman (2013) กล่าวถึงประเด็นสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หากต้องการผลลัพธ์ที่มีคุณภาพจำเป็นต้องใส่ปัจจัยนำเข้า (Input) ที่สมบูรณ์ และมีคุณภาพเข้าไปในระบบโดยจะต้องดูแลให้กระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีประสิทธิภาพด้วย ไม่อาจจะเป็นวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาหรือวิธีการฝึกอบรม สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ

ตามที่ต้องการต้องการ นอกจากนี้ ในด้านงบประมาณต้องมีการบริหารงบประมาณและสร้างเครือข่ายในการช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ Sucharitrak (2008, pp. 102-104) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน ด้านการบริหารงบประมาณ มีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ คือ การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด การจัดตั้งและเสนองบประมาณเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด การบริหารเงินเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด การบริหารพัสดุและสินทรัพย์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิด การตรวจสอบติดตามประเมินผลรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานและการระดมทรัพยากรและลงทุนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสำรวจปัญหาและวางแผน ขั้นที่ 2 การดำเนินการ ขั้นที่ 3 การนิเทศและประเมินผล ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข ในกระบวนการบริหารนี้ทำให้เห็นถึงความเชื่อมโยงในการขับเคลื่อนปัจจัยเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่ผลผลิต คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครู ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การสำรวจปัญหาและวางแผน เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาคุณภาพผู้เรียนในด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ สำรวจความต้องการจำเป็นจัดเตรียมกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ วางแผนงานทรัพยากรต่างๆ ในการดำเนินการตามโครงการและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ในสถานศึกษา ขั้นที่ 2 การดำเนินการ เป็นการลงมือปฏิบัติตามแผนงานโครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้ที่วางแผนการดำเนินงานไว้โดยเน้นในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ขั้นที่ 3 การนิเทศและประเมินผล เป็นการปฏิบัติตามแผนการนิเทศและประเมินผลและเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข เป็นการดำเนินงานของผู้บริหารและครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติในการทบทวนหลังเสร็จกิจกรรมสำเร็จเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหที่เกิดจากการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Deming (as cited in Bordeerat, 2000, p. 7) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิง (Deming Cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน คือ 1) Plan คือ การวางแผน 2) Do คือ การลงมือปฏิบัติตามแผน 3) Check คือ การตรวจสอบผลการปฏิบัติตามแผน 4) Act คือ การติดตามผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข เช่นเดียวกับ Bovee (1993, p. 5); Dubrin (2010, pp. 12-13) ได้สรุปแนวคิดขั้นตอนในการบริหารจัดการมี 4 ประการ คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การนำ (Leading) 4) การควบคุม (Controlling) และ Wannasri (2014, pp. 6-8) ที่กล่าวถึงกระบวนการบริหารในด้านการงานวิชาการ ดังนี้ 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การตรวจสอบ 4) การปรับปรุง ซึ่งมีความสำคัญต่อคุณภาพการจัดการศึกษาสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องด้วยกระบวนการ PDCA

องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ มี 4 ด้าน คือ 1) ด้านการเตรียมการสอน 2) ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ด้านการสรุปบทเรียน ทั้งนี้เพราะครูถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทหลักในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ครูจึงต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถอยู่เสมอเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังที่ Thatthong (2011, p. 329) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีกระบวนการที่ครูต้องดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการสอน ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 3 ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและประเมินผล ขั้นที่ 5 ขั้นติดตามผล และยังมีงานวิจัยของ Sucharitrak (2008,

p. 98) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ องค์ประกอบย่อยในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในลำดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณามององค์ประกอบด้านปัจจัยเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครู เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้านการสร้างเครือข่ายด้านงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และในด้านการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาสถานศึกษาตามองค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครู โดยมี 4 ขั้นตอน ซึ่งในขั้นการดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ผู้บริหารต้องดำเนินการตามองค์ประกอบย่อยที่ระบุไว้เพื่อให้ครูผู้สอนเกิดทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยเฉพาะในด้านการสร้างเจตคติที่ดีและทัศนคติเชิงบวกในการจัดการเรียนรู้ด้านการคิดวิเคราะห์ให้กับครูและการให้บุคคลภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมาเป็นที่ปรึกษา (Consultant) หรือเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ให้กับสถานศึกษาในด้านการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำองค์ประกอบด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครู มากำหนดเป็นตัวชี้วัดในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครู โดยเฉพาะในด้านการเตรียมการสอนที่ครูจะต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบการสอนที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ผู้เรียน จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ละจัดทำเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล

1.4 หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริม สนับสนุนโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการตามแนวทางในการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูที่ประสบความสำเร็จ โดยประกาศเกียรติคุณ ยกย่องให้เป็นโรงเรียนต้นแบบและสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างกระบวนการคิดในสถานศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อพัฒนากระบวนการคิดในสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในสถานศึกษา

References

- Bordeerat, W. (2000). *PDCA cycle to success*. Bangkok: Infographics. (in Thai)
- Bovee, C. L. (1993). *Management*. New York: McGraw- Hillbook Company.
- Dubrin, A. J. (2000). *Essentials of Management* (5th ed.). New York: South Western College Publishing.
- Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. (2012). *Trends of mathematics and science education at international level B.E. 2554*. Retrieved February 22, 2014, from www.thaipost.net/news/121212/66473 (in Thai)
- Jedaman, P. (2013). *Human resource development*. Retrieved September 29, 2014, from <http://www.oknation.net/blog/jedaman/2013/03/29/entry-1> (in Thai)
- Kast, F. E., & Rosenzweig, J. E. (1985). *Organization and management: A system and contingency approach* (4th ed.). New York: McGraw – Hill.
- Khammani, K. (2011). Analysis, synthesis, creative and critical thinking skills: Integration in teaching-learning plan. *The Journal of the Royal institute of Thailand*, 36(2), 188-204. (in Thai)
- Laowreandee, W. (2010). *Thinking skills instructional models and strategies* (5th ed.). Bangkok: Silpakorn University. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2011). *Characteristics of Thai children in ASEAN*. Retrieved February 22, 2014, from <http://nawaporn2.blogspot.com/2011/12/blog-post.html> (in Thai)
- Ratmanee, A. (2010). *Why education in Thailand develop slowly?* Retrieved August 9, 2014, from <http://v-reform.org/u-knowledges/> (in Thai)
- Srisa-arn, W. (1996). *Thailand in B.E. 2560: the future of Thai Education in the next two decades*. Bangkok: Success Media. (in Thai)
- Sucharitrak, P. (2008). *School management indicators for promoting student thinking skills* (doctoral dissertation). Bangkok: Silpakorn University. (in Thai)
- Sunthonsawat, T. (2011). *The guidelines for the development of the teachers*. Retrieved September 28, 2014, from <https://www.l3nr.org/posts/445314> (in Thai)
- Thatthong, T. (2011). *Teaching of thinking: Learning management for develop of thinking*. Nakhon Pathom: Phet Kasem Printing. (in Thai)
- The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization). (2013). *A summary of the third round external quality assurance (2554-2558) in schools under office of the basic education commission*. Bangkok: Prikwarn Graphic. (in Thai)
- Wannasri, J. (2009). Quality of education with teachers' competencies. *Journal of Education Khon Kaen University*, 32(1), 1 – 5. (in Thai)
- Wannasri, J. (2014). *Academic administration in schools*. Phitsanulok: Rattanasuwan Printing. (in Thai)